

Not: Egzoz gazı emisyonu ölçüm istasyonu ve geçici faaliyet izin belgesi hk.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-045.02-11623280

04/02/2025

Konu : Görüş (Egzoz gazı emisyonu ölçüm istasyonu - geçici faaliyet izin belgesi hk.)

... GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : a) 22.08.2023 tarihli ve 14399437-010.06.01-7210559 sayılı Genelge.
b) ... Valiliğinin (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü) ... tarihli ve ... sayılı yazısı.
c) ... tarihli ve ... sayılı yazınız.

İlgi (c)'de kayıtlı yazınız ile Genel Müdürlüğümüze gönderilen ilgi (b) yazı ile; ... ili, ... ilçesi, ... Mahallesi, ... Caddesi, ... nolu adreste egzoz gazı emisyonu ölçüm istasyonu olarak faaliyet göstermekte olan ... Tamir Bakım Onarım İth. İhr. ve Tic. Ltd. Şti.'nin ... tarihli Kahramanmaraş Pazarcık depreminde iş yerinin yıkılması nedeniyle işyeri açma ve çalışma ruhsatının askıya alındığı, yerinde yapılan inceleme neticesinde aynı adreste prefabrik bir yapı inşa edildiğinin görüldüğü, bahse konu iş yerinin Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesinin yenilenerek faaliyet yürütmek istendiği belirtilmiş olup Genel Müdürlüğümüzce hazırlanan 22.08.2023 tarihli ve 71188846/010.06.02-7210559 sayılı "Geçici Faaliyet İzin Belgesi" konulu 2023/11 sayılı Genelge'de detayları belirtilen hususların Egzoz Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi yenilenmesi gereken iş yeri için de uygulanıp uygulanamayacağı, bununla birlikte İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin ruhsatı askıya alınmış olan bahse konu işyeri için ne şekilde uygulanacağına ilişkin Genel Müdürlüğümüz görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanununun 13 üncü maddesi "a) Yapılacak işlemlere esas olmak üzere İmar ve İskan Bakanlığınca kurulacak fen kurulları tarafından, afetin meydana geldiği arazinin durumu ile bütün yapılar ve kamu tesisleri incelenerek, hasar tespit raporu düzenlenir.

Gereken hallerde, yapılarda meydana gelen hasarı tespit etmek üzere Bayındırlık ve İskan Bakanlığının isteği üzerine diğer bakanlık, kurum ve kuruluşlar, mahalli idareler, üniversiteler ve meslek odaları, konusunda deneyimli yeteri kadar inşaat mühendisi ve/veya mimarı hasar tespiti çalışmalarında derhal görevlendirmekle yükümlüdürler.

Arazinin tehlikeli durumu ve binaların gördüğü hasar bakımından yıktırılması ve boşaltılması gerekenler hakkında, o il ve ilçenin en büyük mülkiye amirine ayrı bir rapor verilir. Bu makamlarca böyle binalar derhal boşalttırılır. Yıkılması gerekenler için en çok 3 gün süre verilerek tehlikenin giderilmesi sahiplerine bildirilir. Mahallinde sahibi bulunmadığı takdirde durum, mahalli vasıtalarla ilan edilmek suretiyle, bildiri yapılmış sayılır.

Mal sahibi veya vekili, bu bildiriye karşı 3 gün içinde yetkili idare kurullarına itiraz edebilir. İdare kurulları bu itirazı en geç 3 gün içinde inceler ve karara bağlar.

Süresinde itiraz olunmayan, yahut itiraz olunup da idare kurullarınca yıkılması onaylanan binaları mal sahibi yıkmadığı takdirde bu binalara el konularak yıkma parası

yıkıntudan elde edilecek malzeme bedelinden ödenmek üzere, mahallin en büyük mülkiye amirinin emri ile yıktırılır.

Yapılacak asıl işlemlere esas olmak üzere, fen kurulları tarafından düzenlenen teknik mahiyetteki hasar tespit raporlarına mahallî ilân tarihinden itibaren otuz gün içinde itiraz edilebilir ve hasar tespit raporları ancak asıl işlemlerle birlikte dava konusu edilebilir. Gayrimenkulleri kesin bir şekilde hasarsız olarak tespit edilenlerin veya gayrimenkullerinin hasar tespiti hiç yapılmayanların, yargı yoluna gitmeden önce, mahallî ilân tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgili idareye başvurmaları zorunludur.

b) Hasar görmüş, fakat ıslahı mümkün olan binaların fen kurullarının göstereceği şartlara göre tamiri yapılıncaya kadar içine girilmesine ve oturulmasına izin verilemez. Bu binalar 1 yıl içinde tamir ettirilmediği ve itiraz da olmadığı takdirde yukarıdaki esaslar dahilinde yıktırılır.

İtiraz halinde, bu itiraz yukarıdaki mahalli idare kurullarınca 5 gün içinde incelenir ve karara bağlanır. İtiraz sebepleri yerinde görüldüğü takdirde süre 6 ay daha uzatılır.

...” hükmünü,

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi “Yetkili idare: Belediye sınırları ve mücavir alanlar dışı ile kamunlarda münhasıran il özel idaresine yetki verilen hususlarda il özel idaresini, büyükşehir belediyesi sınırları içinde büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu konularda büyükşehir belediyesini, bunların dışında kalan hususlarda büyükşehir ilçe belediyesini, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeyi, organize sanayi bölgesi sınırları içinde organize sanayi bölgesi tüzel kişiliğini, endüstri bölgesi sınırları içinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ve teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketi ile bölgede yer alan AR-GE ve tasarım faaliyetinde bulunan firmalar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı il müdürlüklerini,” ve (t) bendi “İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri,” hükmünü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrası “Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.” ve üçüncü fıkrası “İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.” hükmünü,

8 inci maddesi “Ruhsatta belirtilen faaliyet konusu, faaliyet alanı ve adresin değişmemesi kaydıyla iş yerinin devredilmesi halinde, devralan kişinin başvurusu üzerine dosyadaki bilgi ve belgeler esas alınmak suretiyle yeni işletmeci adına tekrar ruhsat düzenlenir. Ancak devredilmek istenen iş yerinin fiziki durumu ve ruhsat dosyasındaki bilgi ve belgelerin işletmecinin kusuru sebebiyle faaliyet konusuyla ilgili bu Yönetmelik kapsamında karşılanması gereken mevzuat hükümlerine aykırı olması halinde, söz konusu aykırılıklar ve noksanlıklar giderilmeden yeni işletmeci adına ruhsat düzenlenemez.

(Ek fıkra: 12/3/2012-2012/2958 K.) Umuma açık istirahat ve eğlence yerleri ile gayrisihhî müesseseler hariç olmak üzere, sihhî işyerleri için adresin değişmemesi kaydıyla faaliyet konusunun değiştiği durumlarda ruhsat başvurusunda bulunulması halinde, dosyadaki bilgi ve belgeler esas alınarak yeni faaliyet konusu ile ilgili şartlar karşılanmak kaydıyla başvuru sahibi adına tekrar ruhsat düzenlenir.

İşyerine yeni ortak alınması veya ortaklardan birinin ayrılması durumunda yeni ruhsat düzenlenmez.

İşyerinin başka bir adrese nakledilmesi halinde yeniden ruhsatlandırılması esastır.

Mahalle, cadde, sokak ve benzeri yerlerin isim veya numaralarının değişmesi nedeniyle aynı işyeri için yeni ruhsat düzenlenmez. Ruhsatta yer alan bilgiler güncellenir.

...” hükmünü,

9 uncu maddesi “*Bu Yönetmelik kapsamına girmesine rağmen adı ve nitelikleri belirtilmeyen sıhhi bir işyerinin açılması halinde, benzeri işyerleri için öngörülen esaslara göre işlem yapılır.*

Bu Yönetmelik ile sınıf tespiti yapılmamış gayrisihhi müesseseler için sınıf tespiti; ilgili tesisin neden olabileceği kirleticilerin nitelik ve niceliği ile izalesi konusundaki proje ve açıklama raporu, neden olabileceği çevre sağlığı riskleri, açıklamalı proses akım şeması, eğer kurulu ise kapasite raporu (yoksa kişinin beyanı), toplam motor gücü, toplam personel sayısı ve tesisin diğer özelliklerine ilişkin bilgi ve belgeler dikkate alınarak Sağlık Bakanlığı tarafından yapılarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bildirilir.” hükmünü amirdir. Ayrıca Yönetmeliğin ilgili maddelerinde, örnek formlarında ve eklerinde başvuru/beyan yapılabilmesi ve ruhsat düzenlenebilmesi için gerekli bilgi ve belgeler ile iş yerinin sahip olması gereken nitelikler yer almaktadır.

Öte yandan ilgi (a)’da kayıtlı Genelge, birinci sınıf gayrisihhi müesseseler ile afet bölgesindeki yapıların hızlı inşası ve ihyası amacıyla ikinci sınıf gayrisihhi müessese kapsamında olan hazır beton tesisleri hariç ikinci sınıf gayrisihhi müesseseleri kapsamamaktadır.

Ayrıca, yıkılmış/yıkılmış binaların aynı ada/parsel üzerinde tekrar inşası durumunda yapıya ait projeler, yapı ruhsatı, yapı kullanma izin belgesi, ruhsat/inşaat alanı, adres bilgileri (numarataj) ve tapu bilgileri gibi İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik çerçevesinde ruhsat düzenlenmesine esas temel bilgi ve belgeler ile fiziki durumu değiştiği, dolayısıyla daha önceden düzenlenen işyeri açma ve çalışma ruhsatının güncellenmesi veya askıya alınması gibi durumun söz konusu olamayacağı ve anılan işletmeci için yetkili idaresince başvuru alınmak suretiyle yeni bir ruhsat düzenlenmesinin gerektiği değerlendirilmektedir.

Bakanlığımızın 2023/11 sayılı Genelgesi ve yıkılmış/yıkılmış binalarla ilgili uygulamalar yukarıda açıklandığı şekilde olmakla birlikte ilgi yazınızda bahsi geçen “Egzoz gazı emisyonu ölçüm istasyonu” faaliyet konusunun Yönetmelik kapsamında sınıf tespiti yapılmamış olduğundan, yetkili idarece gayrisihhi müessese tanımı kapsamında yer aldığı değerlendirilen işletmelerin gayrisihhi müessese ve sınıf tespitinin yapılabilmesi için tesisin neden olabileceği kirleticilerin nitelik ve niceliği ile izalesi konusundaki proje ve açıklama raporunun, tesisin neden olabileceği çevre sağlığı riskleri, açıklamalı proses akım şeması, eğer kurulu tesis ise kapasite raporu (yoksa kişinin beyanı), toplam motor gücü, toplam personel sayısı ve tesisin diğer özelliklerine ilişkin bilgi ve belgelerin gönderilmesi halinde söz konusu faaliyet konusunun tespitine ilişkin değerlendirme yapılabileceği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini arz ederim.

Genel Müdür